

Kullancsencephalitis (kullancs terjesztette agyvelőgyulladás)

Okozója:

A betegséget vírus okozza.

Terjesztője:

A kullancsok vérszívó rovarok, erdőben élnek, előnyben részesítik az erdők széleit, az aljnövényzetet, patakok menti ligeteket. A bőrbe fúródva, vérszívás közben gyomortartalmukat bejuttatják a vérkeringésbe, mely a betegséget okozó vírust tartalmazhatja. Fertőzött, forralatlan kecsketej fogyasztása is veszélyes lehet. A kullancsencephalitis szezonális megbetegedés, a kullancsok érési ciklusának megfelelően, április - májusban és augusztus - szeptemberben tapasztalható halmozódása.

Előfordulása: Magyarország nyugati megyéi és az Északi Középhegység fertőzött. Ausztriában, Szlovéniában, Csehországban, Németországban és Balti államokban jeleznek sok megbetegedést.

A betegség:

A vírusfertőzött kullancsok által megcsípett emberek egyharmadánál az 5-14. napon influenzaszerű tünetek léphetnek fel (láz, fejfájás, végtagfájdalmak). Néhány nap múlva a panaszok megszűnnek, teljes a gyógyulás. Minden ötödik betegnél második szakasz is követi az elsőt, a csípés utáni 4. héten. Erre jellemző a központi idegrendszer gyulladása (erős fejfájás, a nyak merevsége, magas láz, rossz közérzet és hányás) és idegrendszeri tünetek, bénulások. A vállizomzat sorvadása és az agyi működés károsodása maradhat vissza.

Védőoltás:

A védettség kialakításához két alapoltás szükséges 1-3 hónap időközzel, melyet 9-12 hónap múlva emlékeztető oltás követ. A védőhatás hosszú távú fenntartására 3, majd 5 évenként egy újabb emlékeztető oltás szükséges. Az oltási sorozatot ajánlott a hideg évszakban elkezdni. A fertőzés veszélyétől függően, orvosi javaslatra gyorsított beadás is lehet; az oltóanyagtól függően más-más időközzel, a 0.-14. nap, vagy a 0. 7. 21. nap. Mindkét sorozat után, a 12. hónapban még egy oltás szükséges. Kullancscsípést követően, az esetleges lappangási idő eltelte után, 28 nap múlva ajánlott csak elkezdni az oltást.

Egyéb védekezés: Megfelelő ruházat, kullancsriasztó használata véd a csípéstől. A fertőzés esélye csökkenthető, ha minél hamarabb eltávolítják a befúródott kullancsot. Kirándulások után gondos „kullancs-szemle” javasolt. A bőrhöz közel, csipesszel könnyen kiemelhető a kullancs.

A kullancs terjesztette Lyme kór ellen egyik oltóanyag sem véd.

Ellenjavallat:

Egy évesnél fiatalabb kor és súlyos tojásfehérje érzékenység.

Oltási reakció: Helyi bőrpír, rövid ideig tartó láz, fejfájás.

Kiadta az Országos Epidemiológiai Központ
1097 Budapest, Albert Flórián út 2-6.
www.oek.hu
Tel.: 36/1/476-1100 Fax: 36/1/476-1226
A kiadásért felelős: Dr. Melles Márta főigazgató főorvos
Összeállította: Dr. Jelenik Zsuzsanna infektológus főorvos
Frissítés: 2014